

ÅRSPROGRAM 2017

Staffanstorps naturreservat

Foto: Henrik Sandberg

Motala Biologiska förening
– upplevelser och gemenskap i naturen

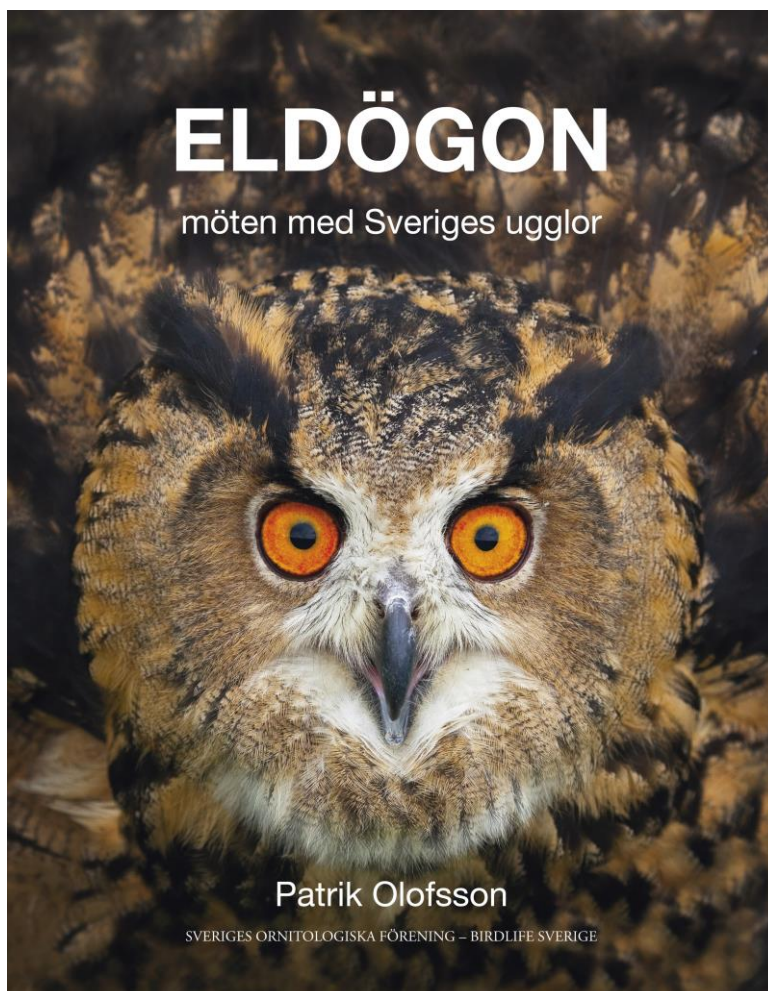
Välkommen till våra aktiviteter!

Välkommen med på utflykter som lär dig mer om naturen eller kom och lyssna på intressanta föreläsningar. Inga förkunskaper krävs för att delta i våra aktiviteter. Tanken är att du i trevlig gemenskap ska kunna lära dig mer om djur och natur!

Vi hoppas du ska hitta inspiration i vårt program!

Miss inte vårens föredrag!

”Eldögon – möten med Sveriges ugglor”

Föredrag med filmaren och författaren Patrik Olofsson

Följ med Patrik Olofsson på en resa genom ugglornas Sverige – från vidsträckta storskogar och högfjällens vidder till sjudande våtmarker och ladugårdarnas mörka vrår.

Patrik Olofsson arbetar bl a som filmare och skribent. Han har gjort ett 10-tal filmer åt SVT och skrivit flera böcker.

**Måndagen den 13 mars,
kl 18.30**

**Plats: Motala bibliotek
Inträde: 30 kr**

Samarrangemang: Motala Biologiska förening, Naturskyddsföreningen Motala, Studieförbundet, Motala bibliotek.

Kurser för våra medlemmar

Fotokurs – start 29 mars

Intresset för fotografering har under de senaste åren ökat otroligt mycket. För att möta detta intresse anordnar nu MBF för första gången en fotokurs.

I kursen kommer du att få lära dig grunderna i digital fotografering när det gäller exempelvis exponering, skärpedjup, bildkomponering, bildarkivering och mycket mer.

Två träffar förläggs inomhus, därefter kommer vi att göra två längre utflykter till kända områden som Tåkern och Omberg.

Omfattning: Fyra tillfällen med start den 29 mars, kl 18.00.

Plats: Föreningslokalen, Drottninggatan 57, Motala.

Kursavgift: 200 kr och deltagarantalet är max 10 personer.

**Anmälan senast den 19/3 till ledaren,
Sven Sundberg, 070-958 35 55.**

Öppet hus i föreningslokalen, torsdagar

Vi kan presentera en glädjande nyhet då Benny Ekberg, tidigare journalist och även utbildad biolog, kommer att ha en praktikplats i föreningen. Benny börjar den 1 februari och kommer att vara hos MBF i två månader. Benny kommer även att hålla i Öppet hus.

Öppet hus i föreningslokalen en eftermiddag per vecka.

Varje torsdag kl 13.00-16.00, t o m mars månad då alla är välkomna att t.ex. läsa eller låna böcker och tidskrifter, diskutera naturobservationer m m. *Vi bjuder på kaffe!*

MBF ställer ut på Föreningsmässan i Sporthallen

31 mars-1 april.

Öppettider, se i pressen eller på vår hemsida!

MARS

Onsdag 8 **Månadsträff – Sjöfågelinventering**

Vättern är inte känd för sina fåglar men här både häckar och rastar en hel del intressanta fågelarter. I Vätternvårdsförbundets regi sker årligen häckfågelinventering och i Motalas farvatten har Gunnar Myrhede och Jan Eklund inventerat öarna från Jungfrun i söder till Forsholmen i norr under ett tiotal år. Gunnar Myrhede berättar om vad som setts under åren och hur häckfågelfaunan förändrats med tiden. **Föreningslokalen kl 19.00.**

Fredag 10 **Uggleutflykt**

Vi åker till naturreservatet Fågelmossen och lyssnar efter ugglor. Vi hoppas få höra spurvuggla, pärluggla och kattuggla. Ta med fika och gärna något att grilla vid naturreservatets eldstad. Varma kläder! **Samling vid föreningslokalen, kl 17.30.**
Ledare: Gabriella och Christer Johansson, 0703-35 10 73.

Lördag 25 **Utflykt till Tutterskulle naturreservat, Tivedsområdet**

Senvinterutflykt till område med äldre hållmarkstallskog och utsikt över Vättern. Området ligger i de södra delarna av Tiveden. Här finns både en del skogshöns, hackspettar och ugglor. Vi får se vad vi lyckas hitta! Det kan bli lite pulsande i snö så bra skodon och varma kläder behövs. Vi har tänkt att göra en brasa i skymningen så ta med rejält med fika också. **Samling vid föreningslokalen kl 15.00.**
Ledare: Gunnar Myrhede, 0141-523 19.

APRIL

Lördag 1 **Orrspel vid Kärnskogsmossen**

Vi åker upp i den tidiga våren och upplever orrarnas lek på den stora mossen! De flesta delarna av besöksområdet är lätt-tillgängliga även för funktionshindrade. Alla är välkomna! Varma kläder och fika för halvdag!
Avresa från föreningslokalen kl 06.30.
Ledare: Roger Larsson, 070-652 55 19 och Gunnar Myrhede, 0141-523 19.

Onsdag 12 **Månadsträff – Så lockar du humlor och bin till trädgården**

Vi får besök av biolog Kjell Antonsson som entusiastiskt berättar om våra flygande små vänner: humlor och bin i trädgården och vad man kan göra för att få dem att trivas i vår trädgård. **Föreningslokalen kl 19.00.**

Lördag 29 **Sjöfågelsträck i Vättern**

En utflykt till Västanvik där vi spanar efter sträckande sjöfågel som t.ex. sjöorre, ejder, svärta och lommar. Oftast är observationsavståndet ganska långt och tubkikare krävs, men ibland sträcker fåglarna nära och man bjuds då på trevliga njutobsar! Från bilparkering går vi ca 1 km på skogsstig till obsplatsen. Medtag gärna fika! **Samling vid föreningslokalen kl. 04.30. Ledare: Christer Eriksson, 073-434 95 68.**

MAJ

Onsdag 3 **Vårfåglar vid Illersjö våtmark**

Vi besöker Motalas närmaste våtmark vid Illersjö gård. Här kan vi njuta av fåglar både i sjön och i grönskan runt omkring. **Samling vid föreningslokalen kl 18.00**
Ledare: Gabriella och Christer Johansson, 0703-35 10 73.

Onsdag 10 **Månadsträff – Naturum Tåkern**

Månadsträff och information om det senaste årets omfattande restaureringsarbeten vid Tåkern. Medtag gärna fika.
Samåkning från föreningslokalen kl 17.45 eller vid Naturum kl 18.30. Plats: Naturum Tåkern, Annexet, kl 18.30.

Lördag 27 **Båtutflykt till Fjuk**

Vi åker ut i mindre båtar till ön Fjuk i motalabuktens naturreservat. Ön har en intressant historia och så här års finns mycket fåglar och växter att titta på. **Föranmälan till info@motalabiologiskaforening.se eller till Roger Larsson, 070-652 55 19 senast den 22/5.** Vid dåligt väder är den 28/5 reservdag. Max antal deltagare är 10 och kostnaden är 80 kr/deltagare.
Ledare: Magnus Thelander, Gunnar Myrhede och Roger Larsson.

JUNI

Torsdag 8 Kvällsutflykt till Varamon

Vi gör ett besök vid reningsdammarna i Varamon och får information om hur de är anlagda.

Samling vid föreningslokalen kl 18.15 eller kl 18.30 på södra delen av parkeringen väster om Badvägen (mittemot tennishallen).

Ledare: Eva-Britt Kemmer, 070-691 64 37.

Lördag 10 Nattsångare vid Tåkern

Vi gör en vandring på den spångade leden vid Glänås för att avnjuta försommarens nattsjungande fåglar. Vi kommer därefter att besöka ytterligare några platser för att försöka få höra arter som exempelvis vassångare, kärrensångare och sumphöns. Medtag gärna fika. Vi räknar med att vara tillbaka omkring kl 01.00. Samarrangemang med Naturum Tåkern.

Samling vid föreningslokalen kl 21.00 eller vid Naturum kl 21.45.

Ledare: Roger Larsson, tel 070-652 55 19.

Torsdag 15 Kanotutflykt på Salstern

Vi sjösätter vid Burnäset. Utflykten anpassas efter förmåga hos deltagarna. Om alla orkar kommer vi att åka in i Frännsjön och vända. Alternativt så tar vi upp kanoterna vid vattenskidklubben i Frännsjön. Samling vid Burnäset norra sidan grusplan kl 18.00, kontakta mig för vägbeskrivning.

Anmälan senast den 12/6 så jag vet hur många kanoter jag behöver låna. Ledare: Magnus Thelander 0141-23 32 39 eller 070-565 38 72.

Onsdag 28 Hagebyhöga kalkkärr

Följ med till Östergötlands kanske förnämsta orkidékärr med arter som honungsblomster, gulyxne, kärrensåra och flugblomster ! Tag gärna med stövlar och fika.

Samling vid föreningslokalen kl 18.00, eller vid kärret kl 18.30.

Ledare: Evald Markheden, 0141-527 97, 0730-26 03 83.

AUGUSTI

Lördag 5 Slätter på Soldatängen med Naturskyddsföreningen
Liar och räfsor finns och man får lära sig att använda lie.
Matsäck tar man själv med sig. Den som missar första dagen
får en ny chans samma tid lördagen den 12 augusti.
**Kl 09.00 vid Soldatängen. Behöver du bilskjuts, kontakta
Eva-Britt Kemmer, 070-691 64 37.**

**Onsdag 9 Månadsträff – Fladdermöss, nattens tysta
betvingare**
Om fladdermöss i Östergötland, Sverige och världen berättar
vår medlem Evald Markheden. Navigeringen med ultraljud
demonstreras, först i möteslokalen, och efteråt vid vandring
nere vid Vätternpromenaden. Ta gärna med ficklampa.
Se även fladdermusutflykten 30/8!
Föreningslokalen kl 19.00.

Söndag 20 Bondebackadagen 10-årsjubilerar!
Kl 11-14 visar de fem naturinriktade föreningarna sin
verksamhet för besökare. Biodlarna, Motala Biologiska
förening, Scouterna, Friluftsförbundet och Sändar-
amatörerna. Tipspromenader, underhållning och förplägning
och prova-på-aktiviteter av olika slag. Välkomna!
Kontaktperson: Evald Markheden, 0141-527 97, 0730-26 03 83.

Onsdag 23 Tomatodlingen i Varv
Vi får en visning i växthusen i Varv. Där odlas förutom ett
stort antal olika sorters tomater även gurka och paprika.
Alldeles intill ligger Tomatboden där godsakerna kan köpas.
Om det är en fin kväll fortsätter de som vill till ett fint ställe
för medhavd kvällsfika.
Samling vid föreningslokalen kl 18.00.
Kontaktperson: Jane Palmborg, 0141-23 32 39, 076-141 12 80.

Aug, forts

Onsdag 30 **Fladdermusvandring**

Vi vandrar längs Göta kanal i Motala och söker efter ”nattens tysta jägare” med ultraljudsdetektor. Information om fladdermössens liv ges. Ta gärna med ficklampa. **Start vid Treöresbron, södra sidan mot Verkstadsvägen, kl 20.30.**
Ledare: Evald Markheden, 0141-527 97, 0730-26 03 83.

SEPTEMBER

Söndag 10 **”Viltsafari”**

Vi spanar efter hjort norr om Roxen i Stjärnorpsstrakten.
Samling vid föreningslokalen kl 15.00.
Ledare: Magnus Thelander, 0141-23 32 39, 070-565 38 72.

Onsdag 13 **Månadsträff – Lär dig mer om svamp**

Många goda matsvampar finns i grupperna riskor och kremlor. Vår medlem, svampkonsulent Gunilla Ångström-Balla, gör en genomgång av de vanligaste svamparna i grupperna och några förväxlingssvampar. Efterföljande **svamputflykt söndag den 24/9**, se nedan.
Föreningslokalen kl 19.00.

Söndag 17 **Utflykt till Lillån i Boxholm med Lars Gezelius**

Välkommen på en halvdagstur till den spännande Lillån öster om Boxholm, ett av Östergötlands finaste vattendrag. Länsstyrelsen Östergötland har restaurerat delar av ån genom borttagande av vandringshindren vilket vår guide Lars Gezelius berättar mer om. Medtag oömma skor och kläder samt matsäck för lunch. **Samling vid föreningslokalen kl 08.00 för samåkning. Kontaktperson: Gabriella Saxner Johansson 0703-35 10 73.**

Söndag 24 **Svamputflykt**

Svampkonsulent Gunilla Ångström-Balla leder en utflykt, där vi lär oss vilka svampar man kan ta med sig i svampkorgen. **Samling vid föreningslokalen kl 09.00 för färd till en närliggande svampskog. Tel 070-678 77 26.**

OKTOBER

Söndag 1 **Tran- och gåskväll vid Tåkern**

Vi gör om de senaste årens fina utflykt till Svälinge för att titta på inflygande tranor och gäss. Utflykten sker i samverkan med Naturum Tåkern.

Samling vid föreningslokalen kl 16.45 eller vid Svälinge kl 17.30.

Ledare: Gabriella Saxner Johansson, 0703-35 10 73.

Söndag 8 **Vandring i Ödeby**

Vandring på stigar och skogsvägar i isälvslandskapet. PG Igelström guidar oss på vandringen. Tänk på att vandringen är i kuperad terräng.

Samling vid föreningslokalen kl 09.00, alternativt vid Åvik kl 09.10.

Ledare: Magnus Thelander 0141-23 32 39 eller 070-565 38 72.

Onsdag 11 **Månadsträff – Föredrag Möten med kungsörnar**

Roger Kerstin Petersson ägnar sig sedan några år åt att lägga ut åtel för örn och framför allt då hans favoritörn kungsörn. Han visar i kväll en film på detta tema och berättar sedan mer till stillbilder om hur han har fixat gömsle och åtelplats.

Föreningslokalen kl 19.00.

Söndag 22 **Lär dig färga garn med svamp**

Svampkonsulent Gunilla Ångström-Balla lär oss hur man kan få vackra färger på garn med hjälp av olika svampar.

Föreningslokalen, kl 15.00-18.00

Anmäl dig på tel 070-678 77 26. Ingen avgift.

NOVEMBER

Onsdag 8 **Månadsträff – Aktuella naturvårdsprojekt**

Det händer mycket i kommunen just nu och det är många naturvårdsprojekt på gång. Kommunekolog Fia Sundin besöker oss och berättar om aktuella projekt.

Föreningslokalen kl 19.00.

Nov, forts

Söndag 12 I mossornas och lavarnas rike

Vi vandrar i Fågelmossens naturreservat med gammelskog och myrmark och tittar på dess unika natur med bl a mossor och lavar. Stövlar eller kängor rekommenderas. Medtag matsäck!

Samling vid föreningslokalen, kl 09.00.

Ledare: Christer Johansson, 0703-29 46 20.

Lör 18 - Kommunrally – fågelskådning

Sön 19 Lättsam tävling mellan Östergötlands kommuner vem som ser flest fågelarter. ÖgOF arrangerar detta populära rally. Det är ett perfekt tillfälle för dig som vill lära dig mer om fåglar! Alla fågelintresserade är välkomna!

Vi har en upptaktsträff i föreningslokalen fredag 17/11, kl 18.00.

Kontaktperson: Gabriella Saxner Johansson, 0703-35 10 73.

DECEMBER

Lördag 9 Örnens Dag vid Naturum Tåkern

Vi besöker Naturum Tåkern där det finns god chans att få se flera exemplar av den mäktiga havsörnen.

Guide finns i fågeltornet kl 10-14. Guidad vandring

”Allt om örn”, kl 11.00-12.00, för den som önskar,

pris 60 kr/vuxen, 30 kr/barn. Arrangör: Naturum Tåkern.

Samling vid föreningslokalen för samåkning kl 09.30.

Ledare: Christer Johansson, 0703-29 46 20.

Onsdag 13 Månadsträff – Adventsfika och bildvisning

Vi samlas för stämningsfull adventsfika.

Roger Larsson visar bilder från Vättern.

Föreningslokalen kl 19.00.

Motala Biologiska förening

Föreningen har till uppgift att arbeta med verksamhet som är naturvårdande och naturskyddande. Genom exkursioner, föreläsningar och studieverksamhet träffas personer som är intresserade av djur och växter i naturen. Föreningen är grundad 1956.

Medlemsförmåner

Föreningen äger utrustning som tubkikare, handkikare och fladdermusdetektor samt ett bibliotek med böcker och tidskrifter. Allt finns att låna kostnadsfritt för medlemmar. För information kontakta Evald Markheden, tel 0141-527 97.

Medlemsavgift

Enskild: 150 kr. Familj: 200 kr. Ungdom under 20 år gratis.

Betalas till Pg 473252-5. OBS glöm inte att ange namn på avsändaren!

Samåkning vid utflykter

Vid samåkning i anslutning till utflykter rekommenderar MBF 20 kr/mil, som delas mellan förare och passagerare i bilen. Alla utflykter sker på egen risk.

Nätverket Rapphönan

Rapphönan Östergötland är ett nätverk för kvinnor som skådar fågel inom det nationella nätverket Rapphönan. Kvinnor i alla åldrar är varmt välkomna. För information om program i Östergötland, gå med i facebookgruppen Rapphönan Östergötland, eller kontakta karinforsell@telia.com

---

Styrelse Motala Biologiska förening

Roger Larsson, ordförande	0141-22 60 01 070-652 55 19 <i>roger.larsson@telia.com</i>
Evald Markheden, kassör	0141-527 97 0730-26 03 83 <i>evaldmarkheden@hotmail.com</i>
Tommy Martinsson	072-236 63 74 <i>tommy.martinsson@telia.com</i>
Gunnar Myrhede	0141-523 19
Lars-Gunnar Nyqvist	070-368 15 60
Marcus Olsson	073-923 96 86 <i>127marcus@gmail.com</i>

Motala Biologiska förening

Drottninggatan 57 (Gamla Stan)

591 27 Motala

Mobil: 070-330 92 21

E-post: info@motalabiologiskaforening.se

Hemsida: www.motalabiologiskaforening.se

Facebook: Motala Biologiska förening, öppen grupp

Pg 473252-5, Org. nr 824001-0382

Förklaring symboler:

Familjevänlig
aktivitet

Tillgänglighet
för rullstolsbundna

Framkomlighet
för synskadade

I samarbete med MBF erbjuds alla medlemmar extra bra priser vid kikarköp. Minst 10 % på alla inköp från vårt sortiment. Gäller även Focus Nordic's sortiment, se deras hemsida (www.focusnordic.se) som beställs via A-FOTO.

MBF tjänar 5 % på alla MBF inköp.

kikarproffsen **A-FOTO**
BUTIK & ATELJÉ

Filarevägen 3 (Lillån) 019-250623 www.a-foto.se

Vi samarbetar med

Studie
främjandet